

Грабовий Валерій Михайлович

Народився 10 січня 1951 р. у м. П'ятигорськ (Росія).

У 1972 р. закінчив Краматорський індустріальний інститут.

Протягом 1972–1976 р. В. М. Грабовий працював помічником майстра, підручним сталевара, майстром мартенівських печей Чорноморського суднобудівного заводу. Потім обіймав посади старшого інженера, інженера-технолога, завідувача сектору ПКБ електрогідравлики АН УРСР (нині — Інститут імпульсних процесів і технологій НАН України). З 1991 р. Валерій Михайлович — старший науковий співробітник ІПТ НАН України, з 2011 р. — професор кафедри фізики МНУ ім. В. О. Сухомлинського.

У 1986 р. у ЦНДІ чорної металургії ім. І. П. Бардіна (м. Москва) захистив кандидатську дисертацію. Був відповідальним виконавцем або науковим керівником 13 НДР, під час яких розроблено рекомендації зі створення й удосконалення технології електрогідроімпульсної (ЕГІ) обробки металу, що кристалізується, технології ЕГІ обробки розплаву на основі систем Fe-C та Al-Si у ковшах ємністю до 6 т і понад 15 т.

У докторській дисертації, яка була захищена в 2007 р. у Фізико-технологічному інституті металів і сплавів НАН України, вчений поглибив наукові уявлення про формування та розподіл інтенсивних хвиль тиску в розплаві, створив наукові механізми ЕГІ дії на метал, визначив технологічні режими обробки, головні закономірності зазначених дій на розплав і структурні зміни у виливах зі сплавів на основі заліза й алюмінію.

Винаходи В. Грабового стали базою для створення в ІПТ НАН України установок для ЕГІ обробки алюмінієвих ливарних сплавів (піч 0,2 т, Миколаївський завод мастильного та фільтрувального обладнання), високолегованих сплавів (ківш 3 т, ВАТ «МАГЗ»), сталі (ковші 9, 18 т, Воронізький екскаваторний завод). На

Професор кафедри фізики Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського, доктор технічних наук, фахівець у сфері фізичного матеріалознавства, металургії та ливарного виробництва чорних і кольорових металів, винахідник

79

ВИНАХІДНИКИ УКРАЇНИ

ВАТ «МК «Азовсталь» уперше реалізовано технологічну схему позапічної обробки доменного чавуну в 15-тонних ковшах, а на НВО ім. М. В. Фрунзе впроваджено ЕГІ установку для 6-тонних ковшів. ЕГІ обладнання також було реалізоване до Монголії та Кореї.

У сфері його наукових інтересів — склад, будова і властивості металевих матеріалів, які у рідкому стані обробляються високоінтенсивними джерелами енергії в імпульсному режимі (імпульсним акустичним полем), що є основою для створення нових ефективних технологій позапічної обробки розплаву (і таких, які передбачають комплексне поєднання локальних технологічних прийомів). Має 210 наукових праць, серед яких 70 винаходів.

Удостоєний звання «Кращий винахідник НАН України» (2000). Його винахід «Установка для обробки розплаву металу» переміг на Всеукраїнському конкурсі «Винахід року» у номінації «Кращий винахід–2003 р. в Одеській та Миколаївській областях».

54030, м. Миколаїв, вул. Нікольська, 24. Тел. 0 (50) 138-37-03. E-mail: grabvmix@gmail.com

Лющенко Володимир Іванович

Народився 18 вересня 1941 р. у с. Богородицьке Приморського району Запорізької області.

У 1958 р. закінчив середню школу № 1 м. Маріуполь (Жданів), а в 1965 р. — Жданівський металургійний інститут за спеціальністю «Автоматизація та комплексна механізація металургійного виробництва».

Протягом 1965–1975 рр. В. І. Лющенко працював майстром, старшим інженером, науковим співробітником Жданівського машинобудівного заводу, Жданівського металургійного комбінату ім. Ілліча, спеціалізованого конструкторського бюро Донецького науково-дослідного інституту гігієни праці. З 1976 до 1980 р. обіймав посаду старшого наукового співробітника науково-дослідної частини Донецького політехнічного інституту, виконуючи обов'язки відповідального виконавця, керівника госпдоговірних робіт у сфері розробки теплових режимів у теплоенергетиці та металургійній галузях.

У 1980 р. Володимир Іванович закінчив аспірантуру Жданівського металургійного інституту. У 1983 р. захистив кандидатську дисертацію. В 1990 р. йому було присвоєне вчене звання доцента по кафедрі газопічної теплотехніки.

У 1996 р. закінчив Донецький політехнічний інститут за спеціальністю «Промислова теплоенергетика».

З 1980 р. В. І. Лющенко — на викладацькій роботі. На кафедрі промислової теплоенергетики ДПІ (сьогодні — ДонНТУ) пройшов шлях від асистента, доцента до професора.

Володимир Іванович є автором близько 60 наукових праць, методичних навчальних посібників. Успішно поєд-

Професор кафедри промислової теплоенергетики Донецького національного технічного університету, кандидат технічних наук

нуючи наукову, викладацьку та винахідницьку діяльність, він став автором багатьох винаходів, із яких 20 авторських свідоцтв СРСР і 17 патентів на винаходи та корисні моделі. Серед них — установки для газифікації палива, способи спалювання водовугільної суспензії, вимірювання теплових потоків тощо.

Зараз В. І. Лющенко працює над використанням низькопотенціального тепла та нетрадиційних видів палива.

У співстворстві видав методичні посібники із грифом Міністерства освіти України: «Вимірювання в енергетиці» (В. І. Лющенко, А. І. Туяхов, С. М. Саф'янів) і «Стандартизація в енергетиці» (А. І. Туяхов, В. І. Лющенко, О. М. Смирнов, С. В. Гридін).

Тел. 0 (50) 927-94-99. E-mail: donntu.vl@mail.ru